

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Letnik LXXXI. Ljubljana, 10. novembra 1944. Štev. 10.

Erseheint monatlich — Jahr 1944 — Abonnement: Jährlich 35 Lire
Izhaja mesečno — Leto 1944 — Naročnina: 35 Lir letno

40.

Incenzacija sv. Rešnjega Telesa.

V Pastoralnih inštrukcijah je na str. 268—273 točno popisani obred pri izpostavljanju Najsvetejšega in blagoslov z Najsvetejšim. Opaža se, da se nekateri duhovniki tega obveznega navodila ne drže točno, zlasti da takrat, kadar se izpostavi Najsvetejše takoj po maši samo za blagoslov ob nedeljah, pred blagoslovom ne incenzirajo Najsvetejšega dvakrat, ampak le enkrat. Dvojna incenzacija pred blagoslovom je ukazana z odlokom S. C. R. 5. julija 1907, številka 4202 ad 1, in zato za nas vse obvezna.

Naše Pastoralne inštrukcije nas na str. 272 pravilno pouče, ko pravijo: »Ko je (duhovnik) postavil monštranco na menzo, poklekne; potem gre po stopnicah in planum, na spodnji stopnici poklekne na obe kolena in se srednje globoko prikloni (capitis et modica humerorum inclinatio); takoj nato vstane, dene kadila na žerjavico in incenzira Najsvetejše. Pevci zapoje V zakramentu vse sladkosti itd. (Tantum ergo) ali dve kitici kake evharistične pesmi; ko končavajo drugo kitico Tebi Oče (Genitori), mašnik še enkrat incenzira Najsvetejše, a za to drugo incenzacijo ne dene iznova kadila na žerjavico.« Tako inštrukcije in to je obvezno. Da se more torej incenzacija pravilno opraviti, se morata peti dve kitici evharistične pesmi, če se ne poje »V zakramentu« (Tantum ergo).

Tretja incenzacija po blagoslovu s sv. R. T. pa ni zapovedana, je pa v naših krajih v navadi. Ker se pri tej incenzaciji zelo pogosto dogaja, da v kadilnici ni več kadila, zlasti sedaj, ko je treba tudi s kadilom varčevati in torej le nekako formalno to navado vzdržujemo, s tem odlokom to tretjo incenzacijo po blagoslovu z Najsvetejšim po molitvah v spravo za bogokletje ukinjamo.

V Ljubljani, dne 6. novembra 1944.

† Gregorij,
škof.

41.

Izseljenska nedelja.

Prva adventna nedelja dne 3. decembra 1944.

Teden pred izseljensko nedeljo naj duhovniki na prižnici preberejo naslednje oznanilo.

»V času vojnih grozot in razširjanja velikih zmot bomo letos praznovali danes teden izseljensko nedeljo. Nad polovico našega naroda je izven domovine. Ko se sami nahajamo v raznih bridkostih in težavah — bi kmalu pozabili na svoje rojake v tujini; spomnimo se jih vsaj tiste dni, ki so določeni mislim nanje!

Ko vidimo v domovini, da je zdaj ena najhujših zmot, ki se razširja med našim ljudstvom, v tem, da mislijo mnogi, da bodo pravilno rešili vsa važna socialna vprašanja brez Boga in Njegovega nauka — tako je ta zmeta še veliko bolj usodna našim izseljencem, ker so v teh časih bolj zapuščeni kot kdaj prej v zgodovini — in ker se je ta zmeta v tujini že pred to vojno z vso vabljuvostjo razširjala med delavstvom! Če mi molimo, da bi vsi zapeljani in v zmotah živeči rojaki doma spoznali, da socialnih vprašanj ni mogoče pravilno rešiti brez Boga in Njegovega nauka, potem je nujno, nujno potrebno, da prav goreče molimo, da bi se tudi naši izseljenci skrbno varovali te zmote, ki se je — kot vemo — iz tujine začela razširjati k nam. Zato bomo praznovali danes teden izseljensko nedeljo tako, da bomo vse nedeljske pobožnosti darovali prav v ta namen za izseljence. Vsi verniki so vljudno vabljeni, da zanje na ta dan darujejo sv. obhajilo. Pri službi božji pa se bo na izseljensko nedeljo pobiralo za Družbo sv. Rafaela za varstvo izseljencev, ki od leta 1906. dalje moli in dela, da bi ohranila naše rojake v tujini na pravi poti.«

V cerkvi nabrane darove naj župnijski in duhovnijski uradi pošljejo čimprej na Škofljiški ordinariat, ali pa naravnost na Družbo sv. Rafaela, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1/I. Vsem, ki so lansko leto nabrane zneske na omenjeni naslov že poslali, se v imenu izseljencev, za katere Rafaelova družba skrbi, prav lepo zahvaljujemo, zamudnike pa prosimo, da skupno z letošnjo cerkveno zbirko to store.

Družba sv. Rafaela.

42.

Zavarovanje cerkvenih in nadarbinskih poslopij.

Vsi upravitelji cerkva in nadarbin se opozarjajo na sledeče:

1. Cerkevna in nadarbinska imovina mora biti vedno primerno zavarovana. Če se menja vrednost, je treba temu primerno urejati tudi zavarovalnino. Gg. dekanij naj ob vizitacijah na to skrbno pazijo in odrede, da se vsak nedostatek takoj popravi (čl. 622 Zak. lj. šk.). Ko nastopijo redne razmere, bodo postavljeni v vseh dekanijah imovinski nadzorniki, ki bodo pregledali vsako leto vsa zavarovanja v dekaniji. Zavarovanja morajo biti tudi točno označena v letnih cerkvenih računih. Za vsa navodila in nasvete je rade volje na razpolago Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani.

2. Varnostne oblasti opozarjajo škof. ordinariat, da je v marsikateri cerkvi električna napeljava jako pomanjkljiva. Razni nestrokovnjaki napeljujejo električni vod po podstrešju in po lesenih oltarnih nastavkih tako, da pride lahko do kratkega stika in požara. Pozivajo se vsi upravitelji cerkva, da nemudoma doženejo po strokovnjaku, če so vse napeljave v redu. Marsikje bo treba po vojski celotno električno napeljavo preurediti, za sedaj pa uporabo vsaj omejiti.

3. Vrvi, na katerih visijo v cerkvah večne luči in razni lestenci, je treba večkrat pregledati. Odpovedo zlasti rade ob obokih, kjer jih razje

sopara. Če se vrv pretrga, nastane v cerkvi, poleg škode, lahko nesreča; obenem se pa navadno pretrga tudi električni vod svetilke, ki na njej visi.

V Ljubljani, dne 9. novembra 1944.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

43.

Pravilnik za cerkvene pevce v ljubljanski škofiji,

odobren z odlokom škof. ordinariata v Ljubljani z dne 31. oktobra 1944,
št. 1570.

1. V cerkvah in kapelah ljubljanske škofije so za cerkveno petje postavljeni pevski zbori, katerih predstojnik je župnik ozir. rektor cerkve ali kapele. Petje vodi pravilno nastavljen organist ozir. pevovodja.

2. V cerkveni pevski zbor se sprejemajo pevci, ki imajo zmožnost in veselje do cerkvenega petja, ki hočejo sodelovati predvsem v čast božjo, v svoje in vernikov posvečevanje in so pripravljeni podvreči se škofijskemu pravilniku za cerkvene pevce. Biti morajo neomadeževanega življenja, dejavni katoličani, ki prejemajo zakramente, poslušajo božjo besedo ter žive po naukih in zapovedih Cerkve. Sodelovanje pri cerkvenem petju je načelno brezplačno.

3. Sprejemanje in odslavljanje pevcev iz zbora se sme izvršiti samo s privoljenjem župnika ozir. rektorja cerkve ali kapele.

4. Obisk pevskih vaj je za vse cerkvene pevce obvezen; kdor k vajam ne hodi redno, v cerkvi na koru ne more sodelovati.

5. Pevci naj v cerkev in na kor prihajajo že pred začetkom božje službe, odhajajo pa po končanem cerkvenem opravilu. Če kdaj ne morejo priti pravočasno ali morajo predčasno oditi, naj se pri pevovodju opravičijo.

6. Na koru naj bodo pevci ločeni tako, da se pevci postavijo na eno, pevke na drugo stran. Pri petju naj bodo pazljivi in naj natančno slede pevovodju.

7. Ko pridejo pevci na kor, naj za trenutek pokleknejo, počaste Boga in mu darujejo svoje petje. Pri maši naj med premori radi obračajo svoj pogled na oltar. Tudi naj premišlujejo besedilo, ki so ga odpeli, ali tisto, ki bo sledilo. Hvalevredno je, če imajo pri sebi primeren molitvenik. Če je med opravilom cerkveni govor, naj ga pazljivo poslušajo.

8. Na koru morata vladati mir in molk in je zato prepovedano vsako nepotrebno pogovarjanje, šepetanje in smejanje ter sploh vse, kar se v cerkvi ne spodobi.

9. Pevci naj pazijo na note, naj jih ne pregibajo, nanje ne poklekujejo in naj jih po končanem petju odlože zravnane na določeni prostor.

10. Na korih naj se goji v prvi vrsti zborovsko petje. Ker Cerkev solistično petje odklanja, naj pevska mesta v skladbah, zložena za en glas, pojo vsi pevci tistega glasu; posamezni solisti nastopajo le takrat, ko se kako solistično mesto izvaja hkrati s spremljajočim zborom.

11. Pevci so dolžni pevovodju ozir. organistu spoštovanje in pokorščino. Med seboj naj si bodo dobri, naj bodo enotna pevska družina, naj pazijo na dobro ime zbora in naj se vneto trudijo za skupen uspeh.

12. Pevci, ki bi se temu pravilniku ne pokorili, naj se, če bi nekaj dobrohotnih opominov nič ne izdalo, iz pevskega zbora odslove.

Slovstvo.

Priločnik za vodstvo Marijinih vrteev. Izdalo in založilo vodstvo Marijinih družb v Ljubljani. — Knjižica obsega vse, kar je treba vedeti za vodstvo teh že od l. 1912. v ljubljanski škofiji vpeljanih Marijinih družb za otroke. Toplo priporočamo vsem voditeljem.

Škofijska kronika.

Imenovan je bil Franc Koretič, stolni kanonik v Ljubljani, za arhidiakona VI. arhidiakonata, za nadzornika verouka in verskih vaj na meščanskih, specialnih in strokovnih šolah v Ljubljani, ter za škofijskega voditelja in predsednika škof. vodstva Marijinih družb v škofiji.

Imenovani so bili: Karel Wolbang, suplent verouka na drž. realni gimn. v Novem mestu, za suplenta verouka na III. drž. moški realni gimn. v Ljubljani; dr. Anton Strle za kontrakt. veroučitelja na drž. realni gimnaziji v Novem mestu; dr. Franc Gnidovec, prefekt Zavoda sv. Stanislava v Ljubljani, za suplenta verouka na škof. klasični gimnaziji v Ljubljani; Viktor Pristov, kaplan na Igu, za prefekta Zavoda sv. Stanislava v Ljubljani; in Stanislav Erzar, kaplan v Stari cerkvi, za upravitelja te župnije.

Premeščen je bil Leopold Čampa, župn. upravitelj v Stari cerkvi, na kaplanijo te župnije.

Izstopili so iz rednega dušnega pastirstva in bili dodeljeni za izredno dušnopastirsko delo: Ant. Polda, kaplan v Dobropoljah, Matija Šink, kaplan v Fari pri Kostelu, in Jožef Šolar, kaplan v Sodražici.

Nameščenji so bili kot kaplani duhovniki: Stanislav Jazbec na Igu, Boris Kerč v Fari pri Kostelu, Stanislav Pavlič v Sodražici in Dušan Ruch v Dobropoljah.

Umrli so: Alojzij Duhovnik dne 5. oktobra 1944 v Zalogu pri Komendi v starosti 29 let (pokopan v Lahovčah); Ivan Šašelj, župnik v pok., v St. Lovrencu dne 15. oktobra 1944 v starosti 86 let; in Mihael Klančnik, C. M., v Ljubljani dne 23. oktobra 1944 v starosti 81 let. — Naj v miru počivajo!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,
dne 10. novembra 1944.

† Gregorij,

škof.

Dr. Jože Jagodic,
škof. kancler.

Vsebina: 40. Incenzacija sv. Reš. Telesa. — 41. Izseljenska nedelja. — 42. Zavarovanje cerkvenih in nadarbinskih poslopij. — 43. Pravilnik za cerkvene pevce. — 44. Slovstvo. — 45. Škofijska kronika.

Herausgeber — Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Verantwortlicher Redakteur — Odgovorni urednik: Dr. Jože Jagodic. — Gedruckt bei Ljudska tiskarna in Ljubljana — Tiska Ljudska tiskarna v Ljubljani (Jože Kramarič).

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Letnik LXXXI. Ljubljana, 30. decembra 1944. Štev. 11.—12.

Erscheint monatlich — Jahr 1944 — Abonnement: Jährlich 35 Lire
Izhaja mesečno — Leto 1944 — Naročnina: 35 Lir letno

46.

Novomašniki leta 1945.

V mašnike bodo leta 1945. posvečeni sledeči bogoslovci ljubljanske škofije iz VI. letnika bogoslovja:

1. ~~Ludovik Cegljar, rojen v Kranju dne 14. januarja 1921.~~ ^{Ludovik Cegljar, rojen v Metliki 13. nov. 1917.}
2. Jožef Erman, rojen v Št. Janžu dne 29. novembra 1918.
3. Jožef Guštin, rojen v Št. Jerneju dne 17. aprila 1919.
4. Leopold Končan, rojen v Polhovem Gradcu dne 13. nov. 1917.
5. Mirko Kozina, rojen v Sodražici dne 16. februarja 1919.
6. Jožef Kvas, rojen v Cerkljah na Gor. dne 9. septembra 1919.
7. Franc Levstek, rojen na Gori pri Sodražici dne 10. okt. 1918.
8. Janez Malenšek, rojen v Stopičah dne 26. februarja 1920.
9. Janez Osana, rojen v Ljubljani dne 14. februarja 1921.
10. Milan Palčič, rojen na Blokah dne 28. aprila 1918.
11. ~~Ivan Pekolj, rojen v Dobrniču dne 6. marca 1920.~~
12. Avguštin Pibernik, rojen v Komendi dne 12. avgusta 1920.
13. Andrej Pogačar, rojen v Kamniku dne 12. oktobra 1919.
14. Ivan Rupnik, rojen v Hotedršici dne 24. februarja 1919.
15. Martin Turk, rojen v Šmihelu pri Nov. mestu dne 12. sept. 1918.
16. Vincencij Žakelj, rojen v Št. Joštu nad Vrhniko dne 14. marca 1918.

Subdiakonat bodo prejeli v nedeljo, dne 14. januarja 1945, diakonat v nedeljo, dne 28. januarja 1945, in prezbiterat v nedeljo, dne 8. julija 1945.

V smislu določb kan. 998. cerkv. zakonika naj se ti novomašniki v vseh župnijskih in kuratnih cerkvah razglase vernikom s prižnic s priporočilom, naj verniki molijo zanje, da bi postali in ostali duhovniki po Srcu Jezusovem ter da bi dobri Bog obudil veliko duhovniških poklicev. V smislu določila v Škof. listu 1931, str. 41, naj se na dan, ko se novomašniki razglase, in na dan njihovega mašniškega posvečenja moli pri dopoldanski in popoldanski božji službi molitev za novomašnike, kakor je v Cerkvenem molitveniku na str. 264.

V Ljubljani, dne 21. decembra 1944.

† Gregorij,
škof.

Molitvena osmina za cerkveno edinstvo.

Od 18. do 25. januarja vsako leto se po vsem krščanskem svetu opravlja molitvena osmina za cerkveno edinstvo. Skupaj s katoličani molijo te dni tudi ločeni kristjani, protestantje in pravoslavni, za uresničenje goreče Kristusove želje, »da bi bili vsi eno« (Jan 17, 21). Osmino je potrdil in priporočil papež Benedikt XV.; za našo škofijo jo predpisuje Zakonik (čl. 457, 2).

Mislím, da spríčo razdejanja, ki ga je rodila sedanja vojska po vsem svetu, in tudi pri nas, ni treba še posebej poudarjati, kako važna je ta osmina posebno za sedanji čas. Molitev za cerkveno edinstvo je molitev za mir med narodi, je molitev za zmago pravičnosti in ljubezni. Edinstvo med vsemi kristjani je najmočnejši obrambni zid proti silnemu valu organiziranega brezboštva.

Razmere nas silijo, da tej osmini letos posvetimo posebno pozornost. Zato naročam vsem župnijskim in duhovnijskim uradom sledeče:

1. V nedeljo, dne 14. januarja 1945, opozorite vernike na osmino in jih toplo povabite, da v tem času posebno goreče molijo v namene osmine ter med osmino prejemajo sv. obhajilo v ta namen.

2. Med osmino naj bodo vsak večer litanije z blagoslovom in molitvijo za cerkveno edinstvo (glej Cerkvéní molitveník, str. 316). Kjer se litanije ne morejo vršiti zvečer, naj bodo zjutraj po glavni sveti maši.

3. V nedeljo, dne 21. januarja 1945, naj bodo pri dopoldanskih službah božjih temu primerni govori (osnutek bo pravočasno poslan); popoldne pa naj se opravi pred izpostavljenim Najsvetejšim ura molitve za sveto edinstvo.

V Ljubljani, dne 20. decembra 1944.

† Gregorij,
škof.

Bratovščina svete Družine.

S preselitvijo dušnih pastirjev in pobegom številnih družin z Dolenske in Notranjske je seveda tudi bratovščina sv. Družine močno opešala. Le štiri župnije (Rovte, Begunje pri Cerknici, Bevke in Prečna) so poslale za 1944 letno poročilo. Gotovo so se pa tam, kjer so se družine še mogle zbirati pred podobo sv. Družine, s podvojeno gorečnostjo priporočale in izročale varstvu in vodstvu svete nazareške Družine. Kje naj sicer iščemo pomoči? Naj bi poskrbeli gg. dušni pastirji, da bi vsaj te družine opravile tudi letno posvečenje v nedeljo, dne 7. januarja 1945.

V Ljubljani, dne 20. decembra 1944.

† Gregorij,
škof.

49.

Seznam birmancev v letu 1944.

Ljubljanska stolnica: binkoštno nedeljo dopoldne 776, popoldne 208; binkoštni ponedeljek 52. — Skupaj: 1.036.

Dekanija Ljubljana - okolica: 20. avgusta: Dobrova 144, Polhov Gradec 227. — Skupaj 371.

V kapeli konvikta Notre Dame v Ljubljani: 13.

V škofijski kapeli: 5.

Skupaj celo leto: 1.425.

50.

Razne objave.

Taksiranje matičnih izpiskov in potrdil. Matični uradi se opozarjajo na odlok v Škof. listu 1943, str. 24, po katerem se morajo izpiski in potrdila kolkovati s cerkvenimi in državnimi kolki.

Posvečenih je bilo v l. 1944. v škofijski kapeli 22 kelihov in 22 paten, blagoslovljenih pa v škofijski pisarni: 1 lunula, 6 posodice za sv. Rešnje Telo in 8 posodice za sveto olje.

Consignatio festorum suppressorum za leto 1945. je priložena tej številki Škofijskega leta.

51.

Slovstvo.

Gregorij Mali: »Blagrovani me bodo vsi rodovi«. Misijonske šmarnice. Duhovniške misijonske zveze 13. knjiga. 1944. — Šmarnice so spisane na podlagi gradiva, ki ga je zbral † prof. dr. Lambert Erhlich. Branje bo ljudem všeč, duhovnikom v pomoč pri delu za misijone, misijonom samim pa po Marijinem posredovanju v korist.

Glas iz vic. Iz francoščine prevedla M. Elizabetha, O. S. Urs. Glasnikove knjižnice 18. zvezek. 1944. — Vzpodbudna in poučna knjižica. Priporočamo.

Krik slovenske zemlje. V Ljubljani 1944. — Pisatelj razkriva v knjižici naše narodne napake v preteklosti in kaže pot ozdravljenja. Živahno pisano knjižico zelo priporočamo.

Knjižice salezijanske družbe: št. 255: Škof Baraga; št. 256: Nebeški ključ. — Priporočamo.

52.

Konkurzni razpis.

Z okrožnico škof. ordinariata z dne 24. novembra 1944, št. 2252, je bil z rokom do 31. decembra 1944 razpisan Codellijev kanonikat pri ljubljanski stolnici. Pogoji so objavljeni v Škof. listu 1934, str. 93.

Škofijska kronika.

Teološka fakulteta. Promoviran je bil dne 14. novembra 1944 za doktorja teologije Anton Hočev ar, duhovnik beograjske nadškofije.

Imenovan je bil za upravitelja župnije Brezovica pri Ljubljani Boris K o m a n, kaplan istotam.

Umrli so: Josip P r a v h a r, župnik v Loškem potoku, v starosti 70 let; Janko S u š n i k, župnik v Mengšu, v Ljubljani dne 16. novembra 1944 v starosti 54 let; dr. Gregorij Ž e r j a v, stolni kanonik v Ljubljani, dne 21. novembra 1944 v starosti 57 let; Andrej L a v r i č, župnik na Brezoviči, dne 19. decembra 1944 v starosti 71 let; Matija N o v a k, župnik v pokoju, v Kandiji pri Novem mestu dne 23. decembra 1944 v starosti 79 let. — Naj v miru počivajo!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,
dne 30. decembra 1944.

† Gregorij,
škof.

Dr. Jože Jagodic,
škof. kancler.

Vsebina: 46. Novomašniki l. 1945. — 47. Molitvena osmina za cerkveno edinost. — 48. Bratovščina sv. Družine. — 49. Seznam birmancev v l. 1944. — 50. Razne objave. — 51. Slostvo. — 52. Konkurzni razpis. — 53. Škofijska kronika.

Herausgeber — Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Verantwortlicher Redakteur — Odgovorni urednik: Dr. Jože Jagodic. — Gedruckt bei Ljudska tiskarna in Ljubljana — Tiska Ljudska tiskarna v Ljubljani (Jože Kramarič).

